

Värmdö kommun

Besöksadress: Skogsbovägen 9-11

Postadress: Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

08-570 470 00

varmdo.kommun@varmdo.sewww.varmdo.se

Riktlinje för myndighetsutövning beroende

Dokumenttyp	Riktlinje
Diarienummer	2025SCN/0045
Lagstadgat styrdokument	Nej
Ersätter styrdokument	Riktlinjer för myndighetsutövning beroende
Aktualitetsprövning	Inför varje mandatperiod samt vid behov.
Ansvar	Individ- och familjeomsorgskontoret
Beslutsnivå	Socialnämnden
Beslutsdatum	2025-06-04

Syfte

Riktlinjerna ska ge förvaltningen stöd och vägledning i arbetet i syfte att uppnå rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till de insatser som socialtjänsten erbjuder.

Riktlinjerna syftar också till att ge politiker en vägledning i arbetet för att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i handläggningen samt att ge information till kommunens invånare om vad som gäller inom området. Riktlinjerna har sin utgångspunkt i lag, förarbeten, rådande föreskrifter och rättspraxis och ska ses som vägledande. Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i förhållande till gällande lagstiftning inom området. Riktlinjerna innebär inte någon begränsning för den enskildes möjligheter att få sin ansökan individuellt prövad och varje beslut ska baseras på den enskildes individuella behov.

Målgrupp

Målgruppen för dessa riktlinjer är vuxna med missbruks- och beroendeproblematik. Som vuxna räknas personer som fyllt 18 år. Med beroende avses missbruk av alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel samt spel om pengar.

Socialtjänsten ska även erbjuda stöd till anhöriga till personer med beroendeproblematik.

Grundläggande bestämmelser

Riktlinjerna utgår från följande lagar:

- Socialtjänstlagen (2025:400)
- Socialtjänstförordningen (2001:937)
- Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (1998:870)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)
- Offentlighets och sekretesslagen (2009:400)
- Förvaltningslagen (2017:900)

Utöver ovan givna lagar utgår riktlinjerna från annan relevant lagstiftning, föreskrifter samt allmänna råd som berör missbruksområdet. Riktlinjerna ska ses som ett komplement till Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och stöd vid

missbruk och beroende (2019) samt Socialstyrelsens handbok Handläggning och dokumentation - Handbok för socialtjänsten (2021)

Socialnämndens intentioner och särskilda insatser för målgruppen

Socialtjänsten ska arbeta förebyggande och med tidiga insatser

Förebyggande arbete är ett övergripande mål för socialtjänstens verksamheter. Socialtjänsten ska arbeta förebyggande och med tidiga insatser. Syftet med att arbeta förebyggande är att förhindra att problem uppstår samt att redan uppkomna problem inte blir mer omfattande. Framtida behov av socialtjänstens insatser kan också fördröjas med hjälp av förebyggande arbete och tidiga insatser. Det förebyggande arbetet ska vara en självklar och integrerad del av socialtjänstens verksamheter. Tidiga och förebyggande insatser bidrar till att förhindra att individer utvecklar ett allvarligt missbruk av alkohol, narkotika eller spel, samt möjliggör att nykterhet och drogfrihet uppnås i ett tidigare skede. Det förebyggande arbetet bör synliggöras i målformulering, verksamhetsplanering, resursfördelning, uppföljning och i det praktiska arbetet.

Lätt tillgänglig socialtjänst

Värmdö kommuns socialtjänst ska vara lätt tillgänglig. En lätt tillgänglig socialtjänst möjliggör till snabba och riktade insatser till de som har behov av det. Information om socialtjänstens verksamheter ska synliggöras på platser där målgruppen som är i behov av stöd kan tänkas söka det. Socialtjänsten i Värmdö ska verka för att det är lätt att komma i kontakt med socialtjänsten. Socialtjänsten ska även säkerställa att det finns kontaktvägar för de medborgare som inte själva aktivt söker stöd eller har begränsade möjligheter att söka information på egen hand.

Delaktighet

All verksamhet ska bedrivas så att den enskilde i största möjliga mån är delaktig. Delaktighet ska präglade både myndighetsutövning och de insatser och den service som erbjuds. Detta gäller även barn och vuxna personer som har ombud, god man eller förvaltare.

Vetenskap och beprövad erfarenhet

Socialtjänstens verksamheter ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

De insatser som socialtjänsten erbjuder ska vara kunskapsbaserade och vila på evidens och beprövad erfarenhet. Att arbeta utifrån kunskap innebär att man medvetet och systematiskt använder flera kunskapskällor vid val av insatser. Det handlar om att tillämpa den bästa tillgängliga kunskapen, ta hänsyn till individens erfarenheter och önskemål, beakta den specifika situationen och

omgivande faktorer samt dra nytta av den professionelles expertis. Om det saknas vetenskap och/eller beprövad erfarenhet inom ett specifikt område så utgör det dock inget hinder för socialtjänsten att bedriva verksamheten inom detta område. Arbetssätt som används behöver följas upp kontinuerligt och utvecklas eller avvecklas om de inte lever upp till kraven på evidens och beprövad kunskap. Systematisk uppföljning av insatser bidrar till verksamhetsutveckling och matchar insatserna till de lokala behov som finns.

Samverkan

Socialtjänsten ska ha en god samverkan såväl internt inom kommunen som externt med andra aktörer. Socialnämndens inriktning är att invånarna i kommunen ska ha trygga och jämlika livsvillkor. Socialtjänstens verksamheter bedrivs även inom andra nämnder, såsom vård- och omsorgsnämnden samt gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden. Dessa nämnder ska samarbeta för att tidigt identifiera behov, samordna insatser och gemensamt bereda ärenden som kräver åtgärder från flera nämnder. Samverkan är en nyckel till att skapa en helhetssyn kring individens behov och ska alltid ske med individens samtycke och delaktighet.

Bestämmelser om barns bästa

I nya socialtjänstlagen är det förtydligt att barnets bästa ska beaktas i alla åtgärder som rör barn. Barnets bästa ska beaktas i handläggningen av ärenden, vid genomförande av insatser och vid uppföljning av barnets situation. Barnkonsekvensanalys genomförs i beslut som rör vuxna, då vuxnas livssituation ofta påverkar barn direkt eller indirekt. En barnkonsekvensanalys är en strukturerad bedömning av hur beslutet kan påverka barn, och syftar till att säkerställa att barnets bästa beaktas i enlighet med barnkonventionen. Detta är särskilt viktigt i ärenden där vuxnas beslut eller livsförhållanden kan påverka barns trygghet, hälsa eller utveckling.

Uppföljning och revidering

Riktlinjerna ska årligen följas upp och revideras vid behov, utifrån ny rådande lagstiftning, forskrifter och andra ledande dokument. Ansvaret för att riktlinjerna tillämpas och efterlevs vilar på ansvarig chef för enheten.